5
NAVO-ministeriële Defensie en Buitenlandse Zaken

Aan de orde is het **tweeminutendebat NAVO-ministeriële Defensie en Buitenlandse Zaken (CD d.d. 25/05)**.

De **voorzitter**:
Aan de orde is thans het tweeminutendebat NAVO-ministeriële Defensie en Buitenlandse Zaken. Het commissiedebat vond plaats op 25 mei jongstleden. De spreektijd wordt wat korter. Een hartelijk woord van welkom aan de beide bewindspersonen, van Defensie en Buitenlandse Zaken. Fijn dat u bij ons bent. De eerste spreker van dit debat staat reeds te trappelen van ongeduld. Dat is de heer Jasper van Dijk namens de fractie van de SP. Het woord is aan hem.

De heer **Jasper van Dijk** (SP):
Dank u, voorzitter. Mijn politieke bewustwording begon met kernwapens, en daar gaan mijn moties ook over. Want er is een diplomatieke topweek vanaf dit weekend: de nieuwe Amerikaanse president Joe Biden komt naar Europa! In plaats van mee te doen aan koudeoorlogsretoriek moet actief ingezet worden op kernontwapening. Daarom de volgende moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

spreekt uit dat kernwapens de wereld uit moeten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Jasper van Dijk.

Zij krijgt nr. 362 (28676).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat kernontwapening bij kan dragen aan wereldwijde veiligheid;

overwegende dat in een aantal Europese NAVO-lidstaten (Nederland, België, Duitsland, Italië en Turkije) Amerikaanse kernwapens opgeslagen liggen vanwege het beginsel van nuclear sharing;

verzoekt de regering met deze NAVO-lidstaten in overleg te treden hoe een eind te maken aan het beginsel van nuclear sharing,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Jasper van Dijk.

Zij krijgt nr. 363 (28676).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het VN-verdrag voor een verbod op kernwapens in oktober 2020 in werking is getreden, maar dat Nederland het verdrag nog niet heeft ondertekend;

verzoekt de regering om in januari volgend jaar, eventueel met buurlanden, ten minste als waarnemer aanwezig te zijn bij de eerste vergadering over het VN-verdrag voor een verbod op kernwapens,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Jasper van Dijk.

Zij krijgt nr. 364 (28676).

Dank u wel. Dan gaan we luisteren naar mevrouw Belhaj van de fractie van D66. Zij ziet af van haar spreektijd. Dan schakelen we meteen door naar de laatste spreker van de zijde van Kamer. Dat is de heer Van Wijngaarden van de fractie van de VVD. Het woord is aan hem.

De heer **Van Wijngaarden** (VVD):
Voorzitter, dat gaat weer met gezwinde spoed. Ik heb geen moties. Wel heb ik een vraag aan de minister van Defensie. Vandaag staat er in NRC een artikel over een idee voor een NAVO-innovatiefonds, waarin NAVO-partners samen zouden moeten gaan bijdragen aan innovatie op het gebied van de bestrijding van cybercrime met artificial intelligence. Daarop moeten ze de handen ineenslaan en samenwerken met hightech startups. Ik ben erg benieuwd naar de grondhouding van de minister ten aanzien van dit punt.

Dat was het. Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Dat is een interessante vraag. Ik vraag aan de bewindspersonen: kunt u al antwoorden op de moties? Moet u echt de motie van Jasper van Dijk nog lezen voordat u hem kunt appreciëren? Van Jasper van Dijk mag ik dat wel zeggen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De **voorzitter**:
Het woord is aan de minister van Defensie. Gaat uw gang.

Minister **Bijleveld-Schouten**:
Voorzitter. We doen het in volgorde van moties.

Over de eerste motie, die op stuk nr. 362, gaat de Kamer natuurlijk zelf, want dat is iets wat u uitspreekt. Daar kan de regering geen beoordeling over geven.

De heer Van Wijngaarden heeft mij een vraag gesteld. Daarop kan ik zeggen dat wij in principe positief kijken naar die initiatieven; dat is het begin daarvan. We verwelkomen ze op zich. We hebben dit niet besproken in het debat — ik heb de NRC overigens ook nog niet gelezen — maar het lijkt mij het beste dat wij gewoon in het verslag na de NAVO-vergadering terugkomen op hoe de bespreking is verlopen. Dan kunnen we daar de volgende keer in het commissiedebat — ik zeg nog steeds AO, voorzitter, sorry — weer op terugkomen. Dat lijkt me het handigst.

De motie op stuk nr. 363 gaat over de kernwapentaak, nuclear sharing. Zoals u weet is de NAVO een nucleaire alliantie. Zij zal dat ook blijven zolang er nog kernwapens bestaan. We hebben daar ook over gesproken in het debat. Unilaterale nucleaire ontwapening zou ten koste gaan van de veiligheid van het bondgenootschap en van Nederland zonder bij te dragen aan het stapsgewijze proces naar universele nucleaire ontwapening, dus ik moet deze motie ontraden.

Mevrouw Kaag zal de volgende motie doen.

De **voorzitter**:
Dan geef ik graag het woord aan de minister van Buitenlandse Zaken.

Minister **Kaag**:
Dank u wel, meneer de voorzitter. De motie van de heer Van Dijk moet ik ontraden, namens het kabinet. Dat zal hem niet verrassen, denk ik. In het AO hebben we ook al toegelicht dat Nederland zich inzet voor een kernwapenvrije wereld. We hebben als enige NAVO-bondgenoot deelgenomen aan de onderhandelingen over dit verdrag, maar de gewenste punten die Nederland heeft ingebracht, zijn niet overgenomen en uiteindelijk hebben we tegen het verdrag gestemd. Het lijkt ons niet logisch, ondanks onze inzet in vele andere gremia, om als observer aanwezig te zijn bij dit verdrag. Wij ontraden dus deze motie.

De **voorzitter**:
Prima, dank u wel. Tot zover dit debat. Sterkte aan de heer Jasper van Dijk bij het verwerken van dit verlies en deze tegenvaller.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
Dinsdag zijn de stemmingen over deze moties.